

Ràbies

Ana Fernández Álvarez

El conjunt dels disset acrílics que ara, amb motiu del vint-i-cinquè aniversari dels afusellaments dels tres membres del FRAP i de dos col·laboradors d'ETA, ha estat rescatat de l'oblit de l'estudi de Jordi Roca per part de Virtudes Pérez per al diari El 9 Nou (27-11-2000, p. 27), és el producte directe de la visceralitat rabiüda que Jordi Roca, exmilitant del PSUC, va sentir en aquells moments. Una ràbia a penes continguda front la salvatge actitud d'un govern que es gesta il·legítim i roman buit de contingut ideològic, perquè, com passa actualment amb ETA, el que importa és el "fet executiu", única raó pressupostària del Règim, amén d'altres consideracions nacionalsindicalistes.

Aquestes obres pretenen ser testimoniatge i, com a tal, s'han d'assaborir una vegada han estat desempolsades. Perquè, més enllà de qualsevol valor plàstic, resulten emblemes ètics d'una recent memòria, un patrimoni que apel·la a la custòdia del que és més humà: el dret a deixar pensar i a existir la vida.

L'evident visceralitat que respira el conjunt queda domesticada per la seva pròpia intencionalitat: NO! no a qualsevol forma feixista, no a qualsevol forma de prepotència del poder. Un poder al qual, des de cada imatge, se li acusa de practicar l'atrocitat, el crim i l'arbitrarietat cívica.

Formalment, per a aquests acrílics l'artista opta per un registre lingüístic inscrit dins una abstracció molt rigorosa i exigeix a l'observador una recons-

22/50

Jordi Roca 1975

Afusellament del Txiqui. Linòleum. Jordi Roca

MODA EN PELL I PELLETERIA

Il·lenc Caballé

Escola Industrial, 22 pis • Tel. 93 725 75 59 • SABADELL

home / dona

FÈMINA

Sant Quirze, 5 • Tel. 93 725 59 50 • SABADELL

190
26

trucció mental i imaginativa d'uns fets políticament molt concrets. El resultat, ara amb la distància d'anàlisi que ens dóna el temps, ens fa entendre que es va utilitzar una propedèutica visual molt directa, més conductiva en el seu missatge que no pas constructiva. Postura, d'altra banda, molt pròpia d'aquells temps i d'un estil que feren de l'Art una arma de combat polític.

Estudiades en seqüència aquestes obres, l'artista les realitza en un crescendo declamatori molt violent, superditant a la idea i a l'emoció qualsevol virtuosisme tècnic. Ara bé, amb l'eficàcia derivada d'una estudiada repetició metaicònica. En realitat i, sense proposar-s'ho, els acrílics s'inscriuen dins la vessant més cartellista de la seva carrera professional com a dissenyador gràfic. Davant els esdeveniments, tots els cops de ràbia es projecten a les obres a cops de tacades esfereïdores, que atrapen l'ull de l'espectador i l'obliguen a reflexionar la imatge, sense concedir cap opció contemplativa.

Dues de les 17 obres dels últims anys. Jaments de la dictadura. Jordi Roca

El nivell i la significació del conjunt són d'una literalitat molt gran, no deixen cap esclatxa dubitativa al missatge i fan que els valors o les desvaloracions que es facin d'una obra de conjuntura com aquesta siguin evidents, però no per això resulta fútil. Com el mateix Jordi Roca deia a Virtudes Pérez, en aquells moments té la voluntat de ser un pintor social i, estudiada tota aquella etapa, però també l'anterior, és evident que, sinó únic, sí que la seva obra li atorga el dret de ser considerat un dels pintors socials més actius del Sabadell de l'oposició.